

DRUŽINSKI PRIJATELJ

poučno-zabavni list s podobami za slovenske družine.

Izhaja dvakrat mesečno in sicer vsak drugi in četrti petek v mesecu.
Naročnina je za vse leto 3 K., za pol leta 1 K 50 st. Posamne številke po tobakarnah stanejo 10 st.

Dopise, naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati pod naslovom: Uredništvo (oziroma uprava) „Druž. Prijat.“ v Rojanu pri Trstu, šte. 3.
Poštno-hranilničnega računa šte. 864.139.

KUHARČEK.

(Vaška slika. — Spisal — Števo E . . .)

I.

Bilo je v ponedeljek meseca junija v tistem času, ko sem še trgal debele platnene hlače — domač pridelek — po starih klopek naše vaške dvorazrednice. Jasnih obrazov in veselih src smo hiteli otroci iz šole uganjajoč svoje burke.

«Oho, tam le gre stari Kuharček», se je oglasil jeden iz naše družbe in našo pozornost je obrnila nase majhna postava, ki je negotovih nog korakala pred nami. Kot bi trenil, smo jo udarili za njim proseči ga, da nam da kaj sladkega kakor večkrat.

In res, privlekel je iz notranjega žepa mal zavitek in začel deliti nam, ki smo se gnetli okoli njega. «Kš», je dejal, «le počasi in pametno, pridete vsi na vrsto». Mi pa smo le tiščali vanj.

«Stric, jaz nisem še nič dobil», se je kremžil jeden; «še meni!» je vpil drugi, in nagajali smo mu poredno. Šele, ko je udaril z nogo ob tla in grdo pogledal, smo se razpršili in smo ga opazovali le še iz spoštljive oddaljenosti.

«Kš», ne dam nič več, zdaj morate domov, da ne boste zopet tepeni, salamint! Pogledal je žmikavo z drobnimi očmi, si postavil klobuk po strani in jo mahnil v vas. Gori pod Maroltovem kozolcem, kjer je gospodar klepal koso in se hladilo par sosedov, je obstal in pozdravil možakarje:

«O, dober dan, kompanija starih cepcev; kar takole v senci sakarpantjus, kš, juhuhu!»

«Bog ga daj, Kuharček, odkod pa tako dobre volje, od kod?»

«E, včeraj po prvi maši sem nesel Tihletovemu Martinku stare škarpe nazaj, no, potem smo pa — saj veš — pili likof, jujuhuhu!»

«Koliko si pa zaslužil pri čevljih?» vpraša Maroit.

«Kaj te pa to skrbi? — šestnajst grošev sem dobil, če hočeš vedeti, kš».

«In koliko je bilo pa likofa?»

«Pa deset frakelcev, da boš enkrat tiho».

«Po tem takem je bil zaslužek manjši nego likof», se smejejo možaki.

«Kaj bi tisto, da je bil le likof dober, za drugo mi nič ni. Ko sem nabijal po starih škarpetih, mi je le likof bil pred očmi, kaj me drugo briga, Kuharček še ni suh, veš ti cepec poljanske kompanije» se je obnesel in sedel poleg sosedov. «Sicer pa» — je dejal — «ni bil to le likof, ampak je bila ob enem tudi moja odhodnica. Še par dni, pa bom pokazal figo tem lisičjim Žapožanom, kš.»

Med tem smo se zopet zbrali otroci okoli njega videč, da je danes izvanredno dobre volje; nekateri so bili celo predrzni, da so ga od zadaj vlekli za jopič. — To je bilo pa tudi njemu preveč. Pogledal je kakor hudo vreme in vdaril jezno ob tla.

«Ali boste šli! Ha, jaz vam pokažem. Eh današnji otroci, kaj praviš Karl, nič ne bo iz njih, nič, ti rečem.»

«Kam pa misliš iti» vpraša ga zopet eden, potem ko se je malce odahnil.

«Kam — kš — v Ameriko pojdem, v Ameriko, tje čez tisto veliko lužo, kateri pravijo veliki ocean, si razumel» in plunil je skozi stisnjene zobe. —

Možaki so že stokrat slišali ta njegov sklep, ki je vedno mešal njegovo glavo, zlasti kadar ga

je imel tako le malo pod kapo. In kakor ob takih prilikah vselej, razvil se je tudi danes zanimiv zemljepisni razgovor.

«Kje pa leži Amerika in veliki ocean?»

«Precej tukaj doli» in mahne malomarno z roko.

«Kuharček, tu doli je Sava, pa ne morje.»

«Kaj ti veš, ki še nisi bil tako daleč kakor ti kap pri strehi lije» se je obnesel Kuharček.

«Kje si pa ti bil?» vpraša na pol užaljen Karl, ki je vodil vedno in povsodi glavno besedo.

«Jaz — jaz sem kaj skusil! Bil sem v Mantovi, terentizem, v Mantovi, kš, tam kjer so strehe s špehom pokrite in so planke s klobasami ovite, salamint, zato pa tudi vem, kje je Amerika in tista velika luža. Jaz nisem bil sicer še tam, a videl sem jo od daleč. —»

«Ali se iz Mažarskega vidi tje?»

«Kaj pak, da se vidi! šema, saj je prav skupaj. Amerika je tukaj, Mažarsko tukaj, sredi je pa veliki ocean» in pokazal je dve piki na svojem kolenu in eno črto podolgem.

«Kuharček tam je samo tvoje koleno, in nič drugega» se smejejo poslušalci.

«Kš, kdo pa pravi, da je tukaj, saj nisem rekel, da je tukaj, jaz sem to samo pokazal, da bi šlo v tvojo zabito bučo; pa vidim zdaj, da ne razumeš, če ti po kranjsko povem.

«Ti, meni pa se zdi da si samo danes tako navdušen za Ameriko, ker je bilo preveč likofa».

«Kaj misliš, da sem pijan!» se zahudi Kuharček, «prevelik mož sem, da bi ti z menoj norce bril, primojkuš, Kuharček je mož, tristo kosmatih medvedov, ki si ne da nič reči, terentizem. V Ameriko pa pojdem in pojdem, če se vsa Dolenja vas in še Žapože povrh na glavo postavite». Zasukal se je po vojaški, voščil lahko no, «če se več ne vidimo», potem jo pa ponosno ubral naprej po vasi. «Tristo pijanih pur, da mi ne verjame, no bo že videl. Juhuhu!» Zaukal je, da je odmevalo tja v Zajčjo goro in nazaj.

«Kuharček je tič, kš» je godrnjal. «V Ameriko bomo šli čez veliki ocean tja v Novi-Jork. Juhu-u! Salabolska žrnada, koga se pa bojimo? nikoli in nikogar! Kuharček ima sivo glavo, pa fantovsko srce; še po noči se nikogar ne bojim, pa se bom po dnevu? kš, terentizem!»

Prišel je doli do Bazileta, kjer se je že tolikokrat pokrepčal. Ni si mogel kaj, da ne bi pogledal, če so oče Bazile doma.

«Veš kaj Špela, prinesi mi ga en frakeljček — za slovo. Kje pa je stari?»

«Je odšel k fari», mu odgovarja Špela hiteč mu izpolniti željo.

Pozno je že bilo tedaj, ko io je Kuharček negotovih nog sekal proti domu v Žapože. Luna je sijala, zvezde so migljale in njemu je bilo tako dobro pri srcu. Ustavi se in malce ogleduje luno, «kaj bi pač to utegnilo biti? Mesec ni, solnce bode, solnce. Ej Kuharček, dolgo smo ga vlekli. Kš, zakaj bi ga pa ne, sami smo in pijemo, kolikor hočemo in pridemo domov, kadar hočemo. Juhu u-u! — Kako sitno je bilo pa tedaj, ko je še živela ona ranjca Polona — Bog ji daj — koga daj? je bila preveč zlomkova. Eh Kuharček, marsikatero je že držala tvoja grba! — No, zdaj smo pa — fantje, Juhuhu! —

Vzravpal se je in začel hripavo peti:

Vedno sem sem si mislil, da bom oficir,

Svitlo sablo nosil in pa zaubar gvir;

Zdej sem pa kajon,

Pijem kot kanon.

Sladko vince — — — pa zastonj. —

Prispel je do svojega stanovanja, tu je utihnil; zlezal je tiho v sobo in legel na tla pred postelj.

Tisti večer je šel tam mimo oni strahopetni «Klaru dejai» in je slišal v koči ropot in šum; mislil je, da je potres ali pa — rajna, a bil je Kuharček, ki je smrčal tako, da se je bajta tresla.

II.

Tako je živel Kuharček in dobro se mu je godilo. A to ni bilo vedno tako. Tedaj, ko je še živela Polona, je imel čisto drugo življenje. On je bil veseljak skozi in skozi in marsikatero neumnost je imel na vesti; ona pa je bila resna, za pol glave višja od njega, pa huda kakor sama živa kopriva. Vedno je pazila nanj, hodila ž njim k maši in nazaj, kregala in oštevala, da se je vse kadilo. Človek, ki je to videl, bi si mislil, da se ga bodo že kolikor toliko prijele ostre besede izkušene Polone, pa bilo je zastonj. Razume se torej, da je vzela včasih tudi palico. Kuharček je vselej s pravo krščansko potrpežljivostjo trpel bolečine.

Na bregu ob potoku Mirni sta imela svoje domovanje. Redila sta eno kravo in par prešičev, to se pravi: Polona je redila; saj ko je ona umrla, je šlo vse troje v enem tednu iz hleva. Njiva in vrt jim je dajala toliko, da sta se pošteno preživela, zlasti ker se je on bavil tudi s postranskimi opravki.

Bil je namreč tudi polhar. Poznal je vse polhe, kar jih je božja previdnost ustvarila od Dobovca pa tje do Lukovca, in vedel za vsako

polšno po naših gozdih. Po no i, ko je vse spalo, je hodil mnogokrat gori po Dobovcu in polharil. Eh, koliko je doživel pri tem lovu! Pripovedoval nam je včasih, kako je srečal samega vraga, ki je polhe gnal v mlajevi noči, kako je tekell itd. Pa pripovedovati je znal!

Po zimi je pa hodil dolí na Ogrsko za za-sluzkom in je prihranil toliko — je rekla Polona — kolikor je ona na hrani prištedila.

O mnogo je izkusil Kuharček mnogo, zato je pa tudi nekaj vedel.

Največja nesreča zanj je bila Polona. Kar je on ustvarjal, mu je ona križala. Vendar pa jo je le rad imel; to se je pokazalo ob smrti. Polonina smrt je bila zanj hud udarec. Kakor jo je v življenju pošiljal v nebesa in pekel, tako se mu je smilila tedaj, ko je umrla. A to gorje je trajalo le do pogrebščine. Ko si je pošteno spomnil veliko žalost, so mu zažarele oči, in srčna žalost se je umaknila pod sladko zavestjo da sedaj ne bo nobenega, ki bi ga strahoval in mu kratil krasno prostost. Ko je to pomislil, bi najrajši zavriskal, a vedel je, da se to «ne šika» in se je še držal kar moč žalostno. Ko pa je šel zvečer malo po vrtu, si ni mogel kaj, da bi se ne zaprl za par minut v hlev in zavriskal — bolj potihoma sicer in pa glavo v seno tišeč, da bi ga kdo ne slišal.

Z njivo se ni sam več pečal, poprijel se je čevljarstva. Tri dni v tednu je nabijal po «škarpih», tri dni pa iste raznašal in pa likof pil. Prišel je često tudi v našo vas in tedaj so ga obsuli otroci, latere je posebno rad imel in za el deliti sladčice, ki jih je imel vedno pri sebi.

Sedaj pa, ko je bil že siv, pa mu je padlo v glavo, da bi šel v Ameriko. To je bil edini sad čitanja, to se pravi: on ni čital, ampak rajna Polona ga je vlekla včasih kakšne nedelje popoldan ven na vrt in mu tu počasi in prepričevalno čitala razne dogodke iz Kristusovega življenja. Ne ve se pa, ali ni slišal, ali slišati hotel nič družega, mu ni ostalo kakor to, kar je enkrat brala o Kristofu Kolumbu, je našel Ameriko. In to je potem primerjal s tem, kar so mu drugi pravili o tem novem svetu. Kolikokrat je bil že sklenil, da pojde tje, a se menda ni mogel ločiti od polhov in žganja; ali pa ga je strašila ta misel, da v Ameriki ne bo smel tako le brez skrbi piti — kdo ve.

Sedaj pa še živi Kuharček doma v svoji bajti. Prišel je drugi gospodar, on si je pa «kot» izgovoril. Še pije «šnops» in še se meni pokrepčan od istega, o Ameriki, vendar pa — trdijo ljudje — oboje v manjši meri. — — Kdo ve, če ni vsestransko prodirajoči abstinenčni duh tudi pri njem našel kolikor toliko odprto srce. V A-

meriko pa ne pojde, je rekel enkrat, ko je bil trezen, zato ne, ker ni tako nehvaležen kakor ta ali oni. Kjer mu je cvetela sreča, tam hoče tudi nesrečo rad uživati; kjer je preživel zlato mladost, tam bo tudi starost; saj je le eden kraj na svetu najlepši, najdragocenejši in najdražji rojstni kraj. Zato pa se bodo tudi na njem izpolnile pesnikove besede:

Kjer beli si zagledal dan,
Zapustil si ga spet. — —

IZDAJICA.

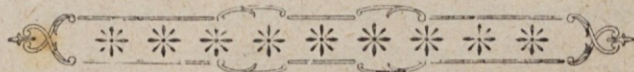
(Speval G. š. k. .)

Kaj denarja svota mi pomaga
in čemu mi bo srebro,
ko prijaznega ne najdem praga,
ko sovraži me vsakdo.

Da, vsakdo se izogiblje mene,
da, vsakdo se me boji,
če me kje ugleda v stran jo krene
če me sreča, zamiži.

Rodni brat me ve: poznati noče,
sestra ni mi sestra več,
mati kliče «izdajica!» — Oče
me podí od hiše preč.

Zdi se mi, da poje vsaka ptica,
zdi se mi, da vsaka stvar
vpije: «izdajica! izdajica!
smrt, poguba ti vsikdar....»

Po valovih življenja.

(Slika. Spisala M. Topolnikova)

Večerni mrak je silil skozi male, temne, skoraj neprozorne šipe v sobico in nekako čudno so se odbijali zadaji žarki poslavljajočega solnca po črvivem starem pohištvu

Sama!

Globok vzdih se izvije starki iz prsi in nehote zdrkne na bližnji stol. Da, sama! Kdo se meni za stare, onemogle kosti?!

Nekdaj seveda je bilo drugače, nekdanj . . . ko je bila še mlada deklica v cvetu mladosti. Vse se ji je divilo, jo oboževalo in se ji laskalo. Da, to je bilo nekdanj, a sedaj? . . . Od daleč že čuti smrtni dih, čuti kako jo vklepaajo njene mrzle roke in vender ga nima, ki bi jo tolažil!

Nima?

. . . „Kateri je za nas na sv. križu umrl . . .“
In jagoda za jagodo se pomika med njenimi suhimi, velikimi prsti —

Pri kapelici na bližnjem gričku je zazvonilo „Zdravo Marijo“.

Starka se zgane in kolikor ji pripuščajo slabe moči, hiti ven na prosto, da pred hišico lažje sliši v večernem mraku zvonko odmevajoči glas zvona

„Za vse verne duše v vicah . . . Češčena Marija . . .!“

Zvonenje utihne, tudi starki se jagode med prsti ustavijo in vse njeno življenje od zorne mladosti do pozne starosti, do danes se ji je razgrnilo pred očmi.

Kdo še ni sanjal poletnega večera, kdo še ni okusil, ko neka dobrodeljna trudnost objema telo, ko duh v pol-snu ustvarja in pobija črno-bojne podobe, ko se šum drevja in daljni odmevi človeških glasov spajajo v lahek šepet, ki ugaja ušesom in miri naše živce?

Starka se je ustrašila vseh teh raznoličnih, temnih in svetlih, jasnih in oblačnih, mračnih in leskečih prizorov. Vendar je z neko zadovoljnostjo zrla nazaj v prošlo življenje, dasi ji je to povzročalo dokaj temnih spominov.

Najsrečnejšo čutila se je v otroških letih. Da, takrat, ko je brez vseh skrbi skakala in nabirala rožice. Blaženi spomini!

Pozneje? Saj je bila tudi ona mlada, živa, cvetoča, saj je tudi ona gledala z jasnimi očmi v svet in hrepenela po njem, čigar zlobe in hudobije še ni poznala.

Kakor živo sliko še si predstavlja njega, ki ji je zagrenil življenje, vzela ji mir srca, njega, kojemu je žrtvovala svojo ljubezen — svoje srce.

Lahkò, lahkò človeku
življenje se zgreni,
težko se mu skeleče
trpljenje osladi!

Tudi ona je z britkostjo spoznala, da je posušena sreča, ki si jo je slikala na podlagi njega, in da so bili gradovi, ki jih je zidala v domišljiji, postavljeni le v oblake.

„Zatajil je svoj narod, zatajil bo tudi mene,“ ji je šumelo vedno, a da bi mu odrekla ter ga zavrnila, ni imela moči. Saj ji je vendar znal tako lepo govoriti in ji razkladati svojo ljubezen A prišla je druga in dobila prednost — — —

Bridki spomini, a še bridkejši, ko je po prvi dovolj strašni izgubi za neizkušeno deklico izgubila drugo ji drago osebo — mater

Jokala je za drago ji mamico, da že ni imela več solz

O tala je sama na širnem svetu

Sama? Še je imela nekje na svetu očeta, ki ni maral ne nje in ne matere in si še ni zaslužil imena „oče.“

Ni se dolgo čutila samo. Oglasil se je drug mladenič, ki jo je ljubil z resnično ljubeznijo, njo, kakor svojo domovino, on ki je deloval in bi dal če bi trebalo zadnje vzdihljaje svojega življenja za bedni slovenski narod. Na tega mladeniča se je navezala za celo svoje življenje. Z njim in nobenim drugim hoče deliti zakonsko srečo, z njim deliti nesrečo.

Kako srečno se je čutila, ko je ob njegovi strani sl vesno prisegla v cerkvi, ostati mu zvesta spremljevalka po viharjih življenja. Srečni, veseli spomini . . . !

Skoraj pa se ne upa s svojim premissljevanjem tja na tisti čas, ko je stala ob moževem grobu — objokana. Drugi so ga kropili z blagoslovljeno vodo, ona pa z svojimi solzami Sin — jedinec jo je tolažil, a zaman. Nezavedno so jo prenesli domov. Ko se je zavedla, kaj si je hotela, kakor vzdihnila je: „Tvoja volja, Gospod, naj se zgodi!“

Še je preiskala nadaljno svoje življenje, katero je preživela v krogu svojih vnukov, katerim je bila prava varhinja in učiteljica. Sama dovolj poučena v bridkosti sveta, je kaj lepo uplivala na dečad, ki jo je ljubila, spoštovala.

Vendar tudi sedaj ni bila srečna. Sin je ni ubogal, vzela je ženo, ki ni ljubila njega in je sovražila tudi njo. Dolgo je trpela, a konečno se je preselila v staro hišico na koncu vasi in tu hotela končati tek svojega burnega življenja.

Milo se stori starki pri spominu na sina in sinaho in na domačo hišico, kjer je toliko let tavalala po valovih življenja.

„Odpusti mi, Gospod!“ so ji šepetala usta in mir nebeški se je razlil po starem, ovenelem obrazu.

Popolnoma zmučena od prevelikega premissljevanja, od bridkih spominov, ki so kakor sen plavali nad njenim življenjem in jo kličali k bolesti in trpljenju, hoče ustati, a ni šlo.

Čez groba noč, beseda vedno sveta
ji kaže tja — ji kaže krasni dom —
njen stalni dom:
veseli dom Očeta!

„Kateri je od smrti vstal....“ še enkrat, zadnjič v življenju ji zdrsne jagoda med prsti, še enkrat padeta kakor dve jagodi debeli solzi — in starka izdihne....

Pokoj hladne noči je objel zemeljska domovja, pokoj je dobilo tudi starkino nemirno srce...!

Narodno blago.

(Nabral Števo E.)

Blago po niti se nabira,
po vrvi se ti pa razdira.

* * *
Bodi gruden, bodi kres,
če te zebe, kuri les.

* * *
Bodi Hrvat, bodi Čič,
pijanec nima nikdar nič.

* * *
Saj pregovor star že pravi
pijanca šele smrt ozdravi.

* * *
Uljuden, nezavisten bodi,
in lahko živel boš povsodi.

* * *
Kdor prijateljem zavida,
sebi sam nesrečo zida.

* * *
Srce pošteno, pa zdrave roké,
srečo prinaša — ne zlate goré.

* * *
Bog sam, vreden hvale je,
človek pa pohvale le.

* * *
Najboljše posojilo je:
ubožcu dati vbogaimé.

* * *
Čuvaj, čuvaj svojo pamet,
vedi: boljša je kot žamet.

* * *
Boljši je črn kruh pošten,
kot krivi en kos meden.

* * *
Brzdaj, varuj svojo strast,
mnogim bila je propast.

* * *
Obrni dvakrat vinar vsak,
in kmalu boš imel stotak.

* * *
Če dolgo sekaš, padlo bo
mogočno tudi to drevo.

Perice.

Snaga je za zdravje važna stvar, zato je prava sreča za vsako hišo, ako ima pridne ženske, ki ljubijo snago. Vendar je mnogo hiš, ki dajajo svoje umazano perilo prati tudi tujim ljudem, pericam. Posebno gospoda po mestih ima svoje perice. In res so posebno naše okoličanke (tržaške) izvrstne perice. Posebno ob sobotah in pondeljkih vidimo mnogo okoli anskih deklet in žen po našem mestu s polnimi »plenirji« perila. Težek kruh imajo tudi one in velik trud, toda vse bi se dalo premagati, da bi bile boljše organizirane, da bi se zanje bolj skrbelo. Upamo, ko se v sedanjih časih vsi stanovi združujejo, da se bodo tudi perice združile v krepko zvezo, ki jih bode varovala du-nih in telesnih nevarnosti. Bog daj! O tem gospodarskem in socialnem vprašanju bomo morda še izpregovorili.

Podpirajmo dobre knjižnice!

Spisal Radoslav Zaničevanof.

Kralj Alfons Aragonski je zval knjige »svoje zveste prijatelje.« In res so knjige vredne tega imena, ako so pisane v dobrem, poštenem, katoliškem duhu. Nasprotno so oni časopisi, listi, knjige in zabavni spisi, ki pišejo proti veri, najzagrizenejši sovražniki ljudstva. Iz istih namreč uživajo čitatelji, kakor bolnik po kapljicah zdravilo, strup in se prej ali slej izpremenijo, to je: postanejo istih nazorov kakor oni malovredni pisatelji. Že star pregovor pravi: »Prepovedan sad diši! To lahko opazimo tudi pri knjigah. Slabe prepovedane knjige čita skoro slehern človek rajši kakor priporočene. In mnogi čitajo le slabe knjige. Število slabih knjig je dandanes ogromno, ako se upoštega samo vse židovske liste in romane — takozvane »moderne kačipote«. — »Povej mi kaj rad in vsaki dan čitaš, in jaz ti povem, koliko si vreden! Zadostno je vprašati družino, kakšni časopisi da leže na domači mizi, in kakšne podobe da visè na stenah, in znal bodeš je-li tam krščanstvo, dobro vedenje in strah božji ali nasprotno.

Na Nemškem sta stanovala dva uradnika v enej sobi. Eden njiju je bil dosadaj zvest sin katoliške cerkve. Hodil je vestno in točno v cerkev in vedno je izpolnjeval katoliške dolžnosti. Drugi pa je bil brezverc, naročen na časopise, ki so hujskali proti cerkvi.

Te časopise je ponujal svojemu prijatelju,

kateri jih je začetkoma le za to jemal, da bi ne bilo zamere. Toda kmalu mu je ugajal strup, in glej! tekom enega leta je postal sovražnik vsega, kar se imenuje katoliško. Toliko je premoglo čitanje tega slabega lista.

Ko so v Parizu leta 1872. osemkratnega morilca Troppmana k smrti obsodili je ta javno na šafottu*) priznal, da je zašel po čitanju slabih knjig na slaba pota in izgubil vero in čistost. Isti čas je rekel francozki pisatelj-romanov Chauven: »Mi pisatelji smo zelo odgovorni, ker opisujemo z lepimi besedami zločine, in najslabše ljudi zagovarjamo, pomilujemo in z besedo branimo.

V spisih katoliškega pisatelja Leopolda Krista čitamo: »Jaz sem mnogo let smatral vse kardinale v Rimu za najslabše ljudi, ker sem v mladosti čital o enem kardinalu. Še le v poznejših študijah sem se prepričal, da je to gola laž in postal sem družega mnenja«. Se dandanes se norčujejo židovski listi iz krščanskih resnic, zasmejujejo vero, in domovinsko zvestobo Tako črtijo židovski listi papeže, cerkev, jezuite in rede, in žalibog ostane mnogo tega slabega semena v srcih ljudstva.

»Vzor« slabih pisateljev je bil v prejšnjem stoletju brezverec Voltaire na Francozkem. Sam cesar Napoleon I. je pripoznal, da bi si ne upal kraljevati nad ljudstvom, ki čita Voltaire-ove spise in jih odobrava. Za-to je prepovedal razširjanje teh strupenih knjig in spisov po vsej državi.

Da mora človek čitati to je umevno; toda potreba je človeku da je zmeren v čitanju. Ako se mladini ne poda dobrih knjig v roke, kar je možno le s pomočjo katoliških knjižnic, potem ne sme biti čudno, ako vlada povsod razpor in sovraštvo do vere.

Naj bo toraj prva skrb vsih premožnih in dobro mislečih katoličanov, da vživa ljudstvo zdravo ne pa zastrupljeno hrano! Glejmo toraj, da podpiramo obstoječe katoliške ljudske knjižnice z denarjem ali z dobrimi knjigami, ker čez leta bo morda že prepozno.

*) oder za obglavljenje.

Koledarček.

Februar

11. I. predpepelnična nedelja. (Evangelij: O delavcih v vinogradu). Adolf, škof; Željko: Sedem ustanoviteljev služabnikov Marijinih (šervitov). — 12. ponedeljek. Humbelina, dev.; Evlalija, dev. — 13. torek. Spomin molitve N. G. J. K. v vrtu Gecemani; Katarina Riči, dev.; Jordan. — 14. sreda. Valentin. muč. Zajil, sp. — 15. četrtek. Favstin in Jovita, mnč. — 16. petek. Julijana, dev. muč.: Onezim. spoz. — Danes je zadnji krajec ob 5 uri 20' zjutraj. Kjuč ne obljubuje dobrega vremena. — 17. sobota. Donat in tov., muč.; — Konstancija, dev.

18. II. predpepelnična nedelja. (Evangelij: Prilika o sejavcu in semenu). Simeon, škof; Flavijan, škof, — 19. ponedeljek. Julijan, sp.; Konrad; Viktor, muč. — 20. torek. Spomin trpljenja N. G. J. Kr. Eleverij, šk. muč.; Evharij, škof. — 21. sreda. Maksimilijan, škof, Eleonora, kr. — 22. četrtek. Stol sv. Petra v Antiohiji; Viktorin, muč. — 23. petek. Peter Damijan, škof.; Romana, dev. — Danes je mlaj ob 8 uri 55' zjutraj. Vreme bo menda malo mileje kakor prejšnji teden. — Danes je tudi soločni mrk, ki pa se ne bo videl v naših krajih. — 24. sobota. Matija, apostol; Ilda, vd.

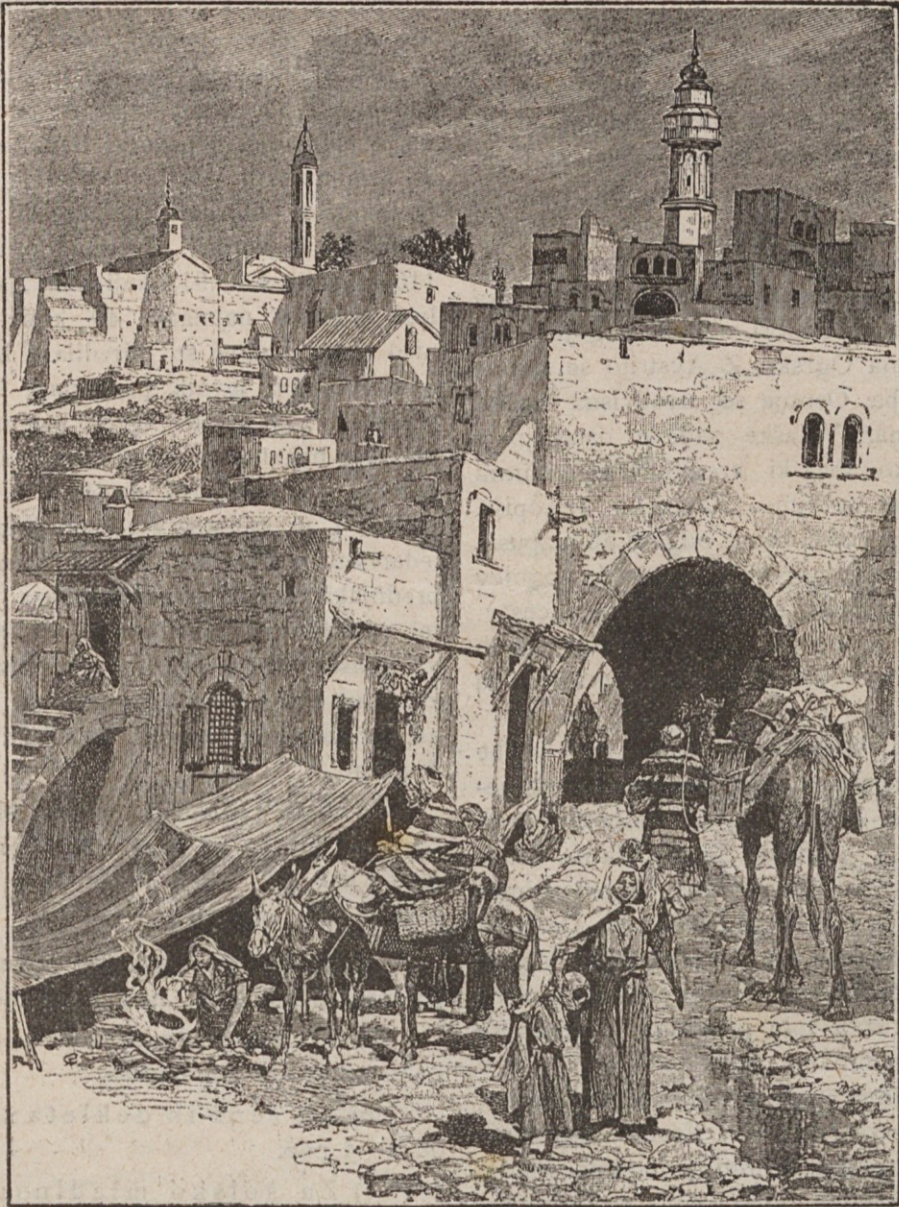

Kaj pravi politika?

Avstrija-Ogrsko. Državni zbor razpravlja sedaj o zakonu glede zavarovanja zasebnih uradnikov za starost, onemoglost, za njih vdove in sirote. Vlada je predložila načrt zakona že pred štirimi leti, toda razne socialne, gospodarske in finančne težave, ugovori zastopnikov velike industrije ter obstrukcije, so ovirale razpravo o tem predmetu do letos. Upanje je, da bo zakon sprejet. Seveda ni zakon popoln in ni nihče popolnoma zadovoljen z njim, a boljše nekaj kot nič. V tej razpravi je obljubil minister Bylandt-Rheidt, da predloži morda še to leto načrt splošnega delavskega zavarovanja. Če se bo to zgodilo in posrečilo, bo Avstrija prva imela vse svoje delavstvo zavarovano. — Z nestrpnostjo pričakuje ves svet, kakšen da je načrt o volilni preosnovi, ki ga misli vlada predložiti do 20. t. m. državnemu zboru. — Ker se je govorilo, da bodo štajerski in koroški Slovenci pri razdeljevanju mandatov po novem volilnem načrtu oškodovani, zato se je podala k ministru deputacija slov. poslancev, katerim je minister obljubil, da hoče uvaževati njih zahteve. — V Avstriji in zunaj nje je vzbudil občno pozornost krepki nastop vlade proti tržaškemu magistratu, kateremu je vzela vse posle prenešenega delokroga in nadzorstvo šole. Ker vlada ni navedla vzroka temu svojemu energičnemu koraku, se Lahji jeze. No vzrok ne more biti drugi, kakor nezaupanje vlade (Nadaljevanje na 8. strani.)

Slovenci in Slovenke!

Spomnite se družbe sv. Cirila in Metoda

Jeruzalem: *Betlehemska vrata.*

do magistrata. Razun židovsko iredentarskega časopisja in laškega katoliškega «Amica» je vse neodvino časopisje v Trstu in Avstriji z veseljem pozdravilo to naredbo vlade. Magistratu odvzete posle bo upravljal poseben urad, kateremu je na čelu, c. kr. nam. svetnik Fabiani. — Še enkrat je poskusil cesar, da napravi mir z ogrsko koalicijo. Grofu Andrassiju, odposlancu koalicije, je izrazil željo, da vsprejme koalicija vlado pod temi pogoji: Cesar ne odstopi od svojega stališa a glede poveljnega jezika, pač pa naj se rabi ogrski jezik pri vojaških sodi-čih. Cesar bo sam do ločil svoj grb, ki ga bodo rabili skupni uradi. Koalicija pa mora skrbeti, da bode potrjena trgovinska pogodba z Nemčijo, v notranjih zadevah pa bo imela svobodno roko.

Izvrševalni odbor koalicije je vladarju odgovoril: Koalicija prevzame vlado. Trgovska zveza z Nemčijo se odobri, a pod pogojem samostojnega imena Ogrske. Z Avstrijo se sklene trgovska pogodba. Osnuje se neodvisna banka za papirnati denar. Vojaške zadeve ostanejo v suspenzi, istotako vojaški krediti. Suspendirani uradniki se zopet sprejmo. Natančno se opiše, kedaj se zasedanje drž. zbora odgodi ali razpusti.

Na to je cesar odgovoril, da takih pogojev ne more sprejeti. Sedaj se torej niti med cesarjem in koalicijo pretrgane. Kaj bo sedaj? Na to ne zna nihče pogovora. Dunaj dela pokoro za svoje grehe.

Drugi kraji. V Belemgradu so bile velike protiavstrijske demonstracije. Zadnje vesti so nekoliko ugodnejše. Znabiti, da se bosta Avstrija in Srbija pomirili. — Rusija je poslala na Vzток generala Grodekova. On postane najbrž Linjevičev naslednik in carjev namestnik na Daljnem Vzhodu. — Italija ima zopet svojo krizo. V prvi seji poslanske zbornice je Fortis predstavil novo ministerstvo in razvil svoj program, a zbornica mu je izrekla nezaupanje. Zato je ostopilo vse ministerstvo. Rešitev krize je silno težka, ker poslanci, ki so provzročili padec Fortisovega ministristva, ne bodo podpirali niti prihodnje vlade. Težko nalogo, sestaviti novo vlado, je kralj poveril posl. Sonnino. — Pri popisovanju cerkvenega premoženja, kakor ga je ukazala francoska vlada, prišlo je do hudih spopadov med vladnimi organi in katoličani. — Umrli je najstarejši evropski kralj danski Kristijan IX. Njegov naslednik je kralj Friderik VIII.

NAŠA DRUŠTVA.

Delovanje »slov. krščansko-socijalne Zveze«.

Kdor se hoče preprčati, kako eminentno izobraževalno delo izvršuje »Slovenska krščansko-socijalna zveza« na Slovenskem, pregleda naj „Društveni koledarček“ za leto 1906. Iz statističnih podatkov v koledarčku je razvidno, kako se širi ljudska izobrazba po izobraževalnih društvih. Naj navedemo nekaj šteilk! Vseh „Zvezinih“ društev je 133, ki imajo 62 pevskih društev, pri katerih sodeluje 778 pevcev, največji pevski zbor šteje 40, a najmanjši 8 pevcev. Nadalje je pri „Zvezi“ 28 tamburaških društev, ki štejejo skupno 337 tamburašev, največji tamburaški zbor ima 29, a najmanjši 7 članov. „Zvezina“ društva imajo tudi 115 knjižnic s 33.943 knjigami. Največja knjižnica ima 2000, a najmanja 40 knjig. Pa ta društva niso spala marveč so priredila v lanskem poslovnem letu 606 javnih predavanj, 164 dramatičnih predstav, 133 veselice in 119 izletov. Pa to še ni vse, ker nekatera društva niso poslala statističnih poročil, a o nekaterih društvih, n. pr. o vipavski podzvezi, ni, žalibog statističnih podatkov v koledarčku. — Številke govore! Pa naj še naši „naprednjaki“ pokažejo kaj takšnega če se upajo. Iz teh podatkov je razvidno, da izobraževalna društva ljudstvo res izobrazujejo. Skrajni čas je, da se zganemo i mi tržaški Slovenci, kar nas je za Boga, ter začnemo snonati katoliška izobraževalna društva.

Tržaški pomožni odbor „slov. krščansko-socijalne zveze“ bo imel svojo prihodnjo sejo v ponedeljek (12. t. m.) ob 10 — predpolodne. Vabijo se sami odborniki.

Župnijska knjižnica pri novem sv. Antonu (zadnje nadstropje nad zakristijo) je odprto:

a) Za moške in mladeniče: vsako nedeljo od 11—12 dopoludne.

b) Za žene in dekleta: vsako nedeljo od 4—5 pop.

c) Za šolsko mladino: vsako sredo od 4—5 pop. Knjižnica ima že okolo 550 vezanih knjig. Med temi n. pr. po 2 izt. večine Jurčičevih spisov in Sienkiewiz-evih romanov. Čitateljev je vpisanihže nad 450. Čitatelji prispevajo, kolikor jim drago. Darovi se vedno hvaležno sprejemajo.

Knjižnica rojanske Marijine družbe lepo napreduje. Sedaj ima okolo 60 vezanih knjig in družabnice čitajo prav rade. Zastopane so te stroke: zabavno berilo za mlajše in starejše, po u no berilo in berilo izključno za starejša deleta. Izvoljena knjižničarka je Marica Kralj.

Podpirajte „Družinskega
Prijatelja“ z naročnino!

* * * **NOVICE** * * *

† **Ferdinand Jonke.** V sv. Križu je v ponedeljek dne 29. januarja po kratki bolezni preminil veleč. gosp. Ferdinand Jonke, župnik v sv. Križu pri Trstu.

Pogreb pok. župnika je bil v sredo predpoludne ob veličastni udeležbi. Sprevod je vodil g. župnik-dekan Slavec iz Opčin. Bila so zastopana vsa križka društva in svirala je godba. Pevci društva „Skala“ so pevali žalostinke. V cerkvi je ganljivo govoril gospod župnik-dekan Slavec, na grobu pa gospod župnik Čemažar.

Bog mu daj večni mir!

† **Lambert Einspieler.** Iz Celovca je došla tužna vest, da je v soboto ob 4 in pol uri popoldne v starosti 66 let nagloma umrl preč g. Lambert Einspieler, predsednik družbe sv. Mohorja. Pokojnik je bil mnogo let tajnik potem podpredsednik in predsednik družbe sv. Mohorja. N. p. v. m!

Ponesrečil se je v rojanski cerkvi cerkovnik **Ivan M Ferluga.** Padel je pri velikem oltarju iz lestve in obležal nezavesten. Pobil se je sicer precej, vendar mu gre sedaj na bolje. Nekateri so raznesli, da je že umrl, in res so ga prišli nekateri sorodniki vsi črno oblečeni — kropit. Ne pretiravajte!

Opozorjamo čitatelje na vse hvale vredno delovanje župnijske knjižnice pri novem sv. Antonu v Trstu. Koliko dobrega je storila ta knjižnica v minolem letu! Pridobiti v enem letu nad 500 veza njih knjig in imeti vpisanih nad 450 čitateljev — to ni kar tako malo. Prijatelji omike in napredka našega ljudstva, sezite v svoje žepe in odprite svoje omare, kjer ležijo lepo vezane za bavne knjige in pošljite jih z denarjem vred k g. Andreju Furlanu, knjižničarju pri novem sv. Antonu. On pa, če bo živ in zdrav, bo prihodnje leto s ponosom poročal, da ima že nad 1000 vezanah knjig in 800 — 1000 čitateljev. — Dal Bog, da bi se tudi pri sv. Jakobu ustanovila kaj kmalu slična knjižnica!

Novi Verdijev spomenik. Dne 27. januarja ob 11. uri predpoludne so odkrili na trgu sv. Ivana v Trstu spomenik italijanskemu glasbeniku Josipu Verdi. Spomenik je masiven, (ne votel) na četverooglatem velikem kamnu je položen Verdi; sedeč na kamnu premišljuje svoje mnogoštevilne glasbene umotvore. Na majhnem trgu se je zbralo ob času odkritja poleg uradnih oseb magistrata precejšnje število ljudstva, posebno mladine.

Iz Kozjega na Štajerskem. Dve pedi visok sneg je zapadel dne 20. prosinca. Vihar je bil hud, ter je nosil sneg sem in tje, da je bilo joj. Na nekatere kraje ga je nanosil več metrov na visoko. Pota so bila skoraj vsa v zametih, da ni bile moči dva dni nikamor. Zmrznil je v noči od 21. na 22. prosinca na Veterniku zagorske župnije posestnik po imenu «Ferlin». Prav pošteno se ga je bil nasrkal v Kozjem, in je terentail in klel po trgu, da je bila groza. Tako naterkan je šel iz Kozjega v mraku poldrugo uro daleč domov. Nekaj korakov od doma je obtičal v snegu in zmerznil. Zopet žalosten vzgled, kam privede človeka preobilna pijača, posebno nesrečnega žganja. Zmerzli zapašča ubogo ženo in nekaj nedoraslih otrok. Bog mu bodi milostljiv sodnik! — Poročila se je v kozjanski župni cerkvi v ponedeljek, dne 29. prosinca mladenka in izvrstna cerkvena pevka Antonija Sternad iz Zdol, z vrlim in poštenim kmetskim mladeničem Francetom Brilaj, iz sosedne Bučke župnije. Novoporočenemu paru želimo mnogo sreče in obilo božjega blagoslova!

Iz Št. Vida nad Ljubljano. Št. Vid je pravo obrtno središče, v vsaki boljši hiši je gotovo rokodellec, ali gostilna, s katerimi je božja previdnost v obilnem številu postregla veselim Št. Vidcem. Poljedelstvo tukaj ni na visoki stopnji, ker sili vse v tovarne in rokodelstvo. V najlepšem cvetu je mizarstvo. Mizarji so se združili v skupno mizarško zadrugo, ki izborna vspeva; postavila si je pred kratkim praktično urejeno mehanično mizarško delavnico opremljeno z naj-novejšimi stroji, in tako jej bo možno konkurrirati s tujimi tovarnarji. Tudi domači mizarški mojster F. Šušteršič si je postavil veliko delavnico z bencin motorjem, ki je že nekaj tednov sem v lepem tiru. Želimo veliko sreče poštenu domači obrti — Za pouk in zabavo nam pa skrbi Blaž Potočnikova čitalnica ki prireja predavanja in nedeljske sestanke, katerih se zlasti udeležujejo tukajšnji mladi mizarški pomočniki. Nedavno se je sprožila misel, da bi se med sebojno vadili v govorništvo, kar bi bilo res velikega pomena in le želimo, da se to čim prej prične. — Na drugi svet se je mudilo nekemu mizarškemu učencu, ki se je doma pod streho obesil. Govori se, da se je bal kazni strogega mojstra, ker je neko svetilko poškodoval in mu je ta zagrozil, da ga ubije. Jaz — gospod ured-

nik — sem se pa tedaj spomnil na zadnji članek slovenskim starišem v «Druž. Prij.» in sem si mislil: Res je tako, res, s prijaznostjo se več doseže, kot pa z grožnjo.

Na Opččinah podaljšujejo sedaj električno železnico do novega kolodvora državne železnice Trst-Gorica.

Cerkev zgorela. V sredo je v Millstadtu na Koroškem pogorela tamošnja krasna cerkev. Ogenj je nastal v zakristiji, in se je v kratkem času razširil na vso cerkev. Zgorela je tudi glasovita Dioklecijanova kapela, uničeno je mnogo dragocene mašne obleke, cerkvene posode iz zlata in srebra, stare slike in ostanki svetnikov. Škoda je zelo velika.

Največji most na Avstrijsko-Ogrskem bo most Čalež-Brežice preko Krke in Save, ki ga zdaj delajo. Delo hitro napreduje, glavne težkoče so odstranjene.

Cela vas proti alkoholizmu. — V Föltseku (komitat Saros na Ogerskem) so po prizadevanju župnika zaprisedli vsi vaščanje, da ne bodo pili več alkoholnih pijač.

Glede obolelih vojakov. Skupni vojni minister je izdal naredbo, po kateri bo m ralo poveljništvo vojaških bolnišnic redno naznanjati sorodnikom obolelih vojakov o stanju teh poslednjih. V to svrhu so namenjene posebne zalepke. Teh zalepk se bodo v prvi vrsti smele posluževati samo bolniške uprave, potem pa tudi povsem siromašni bolni vojaki, ki leže dlje časa v bolnišnicah. Te zalepke se bodo smele v inozemskem poštneem prometu, v Avstriji, Ogrski, Bosni in Hercegovini, potem v svobodnem prometu Bosne in Hercegovine z Avstrijo in Ogrsko pošiljati franko ako bodo imele pečat vojaške bolnišnice. V poštneem prometu med Avstrijo in Ogrsko ne bodo veljale, tukaj še bodo morali rabiti tisti društva rdečega križa

Koliko ljudi prebiva v Trstu? Dne 31. decembra 1905, so našli v Trstu 194.749 oseb. V petih letih se je pomnožilo tržaško prebivalstvo za 16.622 oseb

Gimnazija v zavodih Sv. Stanislava v Št. Vidu nad Ljubljano. Učni minister je dal škofovim zavodom pravico za pouk v gimnazijskih predmetih in jim dovolil naslov zasebne gimnazije. Za leto 1905/06 ima prvi razred pravico javnosti

Dijakom, ki bi morda radi imeli kako primerno berilo v nemškem jeziku, priporočamo mesečnik «E d e l w e i ß» izhajajoč na Dunaju. Naroča se v bukvarni «Austria» na Dunaju I. Sonnenfelsgasse 21 ter stane samo K 120 na leto. List je za mladino izvrsten, ima tudi lepe slike.

Igra „Dan sprave“ razprodana. Ta lepa četrdejanjska igra g. Zvonimira Masleta, ki je izšla nedavno v naši zalogi, je že popolnoma razprodana. Razprodani so tudi vsi potrebni glasbeni komadi. Toliko na znanje raznim društvom, ki poprašujejo po nji. Prvo društvo, ki je ob velikem zanimanju občinstva spravilo našo igro na oder, je bralno društvo v Braslovčah na Štajerskem. Čestitamo vrlemu društvu, ki je pokazalo v tako kratkem času toliko zmožnost. Igrali so na svečnico zvečer.

Družba sv. Mohora. — Kdor želi vpisati se v to prekoristno družbo, naj stori to prej ko prej. Stare ude prosimo, naj ostanejo družbi zvesti in naj pridobe še novih.

Družba sv. Cirila in Metoda je poslala l. 1904 in 1905 vsem svojim podružnicam okrožnico, v koji pojasnjuje, da se v njenih „Vestnikih“ izkazujejo vsakokrat le oni dohodki, ki jih je prejela za preteklo upravno leto. — V poročilu za veliko skupščino v St. Juriju ob juž. žel 14. septembra 1905 so zaznamovani torej dohodki za solčno leto 1904. Zato ne more biti tiskan med prispevki za 1904. leto n. pr. oni, ki se nam je izročil še le 8. januarja 1905. leta. Priobči se samoumevno še le v „Vestniku“ za prihodnje leto. — Velik nered bi učinili v svojih knjigah, ko bi delali tu izjeme. — Naj se nam ob posebnih slučajih ne očita „nepaznost“ in naj podružnice ne pišejo z izrazi, kakor n. pr. „zahtevamo popravo“ i. dr. Ko bi vodstvo, — oprto na zgoraj znamovane svoje izjave — rabilo tuprilično take besede, bilo bi to umljivo. Nam napram niso na pravem mestu. A ni na tem, da bi dokazovali, kako napačno včinjajo drugi in naše pismo tudi nikedar ne gre na robotost izrazov. Pač pa stojmo vsakokrat za domovinsko darežljivo ljubav, na kojoj Vas vabimo to že v tretje pojasnujoč tudi danes.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

V Ljubljani, dne 30. januarja 1906.

Nadškof obsojen zavoljo pokrščenja Mohamedanca. — V Sarajevu se je te dni vodila sodnijska obravnava proti tamošnjemu presv. nadškofu dr. Stadlerju in njegovemu tajniku Buljanu, zavoljo pokrščenja mohamedanca Sinanovića. Nadškof je bil obsojen v 500 kron globe, njegov tajnik pa 48 ur zapora. Čudno je res, da se sodnija peča s cerkvenimi zadevami in da na neki način določuje, ali se sme in koga se sme krstiti. — Nadškof je seveda izjavil, da ne sprejme od te strani in v tej zadevi nobene kazni. Ne ve se še, kako bo stvar končala. Koliko kristijanov prestopi v Bosni k mohamedancem in v'lada molči; če se pa krsti enega samega mohamedanca, ki prosi, je tak vrišč. Kje je tu pravica? — Iste dni je obhajal vrli nadškof Stadler 25letnico škofovanja.

Kuhinjo in sobo se odda v najem v jako primernem kraju poleg rojanske cerkve. I. nadstropje, plin, voda, velika okna, mirno stanovanje. Več se lahko poizve v našem uredništvu.

Drobtine.

Japonsko časnikarstvo Japonci se zelo trudijo za pridobitev evropske olike. Zdaj so začeli tudi izdajati v Tokio famošnji profesorji list, ki je tiskan z latinskimi črkami in se imenuje „Romaji“.

Kako dolgo žive rastline in drevesa? Na to vprašanje odgovarja „Semaine Horticole“: Najkrajši čas žive jablane, od katerih živé nekatere vrste samo 40 let, dočim živi n. pr. bršljan do 450 let, javor 500, breza 600, pomaranče 620, cipresa do 800, platana in lipa 1000 let, jelka 1200, hrast 1500 let. Ceder živi tudi do 2000 let. V Kaliforniji so drevesa, ki so celo 5000 let stara.

V duhovnika posvečen v 69. letu starosti V Kolinu na Češkem je bil nedavno v duhovnika posvečen 69 let stari Vincencij Krahe. Isti je šel takoj po dovršeni maturi v bogoslovje, a tekem studij je obolel na očeh in zato ga niso mogli posvetiti v duhovnika. Izbral si je svatski poklic, se oženil in imel troje otrok. V zadnjem času mu je pa umrla žena in vdovec je na vsak način hotel postati duhovnik. Njegov škof mu je v to svrhu izprosil v Rim dovoljenje in 69 letni vdovec je bil posvečen v duhovnika. Njegov sin je uradnik, ena hči je učiteljica in drugo ima pri sebi, ki mu vodi gospodinjstvo.

„Oče“ vseh časnikov. „Kinpan“, neki uradni časnik kitajski, je najstarejši list na zemlji: izhaja že od leta 911 po Kristu, torej že skoraj 1000 let. Leta 1361 je postal tednik, od leta 1800 pa dnevnik in sedaj izhaja trikrat na dan. Jutranja izdaja se tiska na rumen papir ter prinaša poročila o trgovini in prometu, poludanska številka je bela in določena za uradne razglase, večerna izdaja pa je tiskana na črnem papirju ter priobčuje poročila in dopise vsake vrste.

Koliko se je pokadilo v letu 1904. Ravnokar je izšla statistika, koliko se je pokadilo l. 1904. Tobačni monopol v Avstriji je imel l. 1904. dohodkov 227 milijonov 584 tisoč 831 kron, iz tega pa je bilo čistega dobička 154 milijonov, za 6 milijonov več nego l. 1903. Sport-cigarete se je pokadilo eno milijardo in 681 milijonov, t. j. za 30 milijonov kron.

Za kratek čas.

Kaznovana ošabnost. Ko je slikal Michelangelo Buonasotti v sikstinski kapeli svojo slavno stiko „Poslednja sodba“, je nek ošaben in neveden nadutež ostro grajal to slikarjevo mojstersko delo. Ko je slikar zvedel zato, se je sklenil maščevati. Naslikal je na tej sliki ošabneža med zavrženimi in sicer tako živo, da ga je moral vsakdo hitro spoznati. To je pa tega strašno ujezilo. Šel je papežu Pavlu III. in ga je prosil, naj

ukáže slikarju uničiti njegov obraz na sliki. Papež pa mu je odgovoril: „Sin moj, ko bi te bil slikar postavil med duše v vicah, bi ti lahko pomagal, ker pa te je postavil v pekel, odkoder ni rešitve, ne morem storiti nič za te.“

Poštena dekla. Neka gospa je izgubila krono. Našla jo je njena dekla. Vrne jo hitro gospej. Gospa pohvali njeno poštenje in ji daruje zato najdeno krono. — Nekega dne pa izgubi gospa zlat denar 20 K. Išče in išče a ne najde ga. Praša deklo, če ga je morda našla ona. „Da, gospa“, odgovori le ta. „In zakaj ga pa ne vrneš?“ „Da, gospa, sem si ga obdržala kot plačilo za moje poštenje.“

Vender enkrat. V neki občini so imeli župana, ki je bil znan zaradi nesnage. Še ko je prišel k sejami, si ni očistil rok. Pri neki seji pa je občinski svet sklenil nekaj, ker ni ugajalo županu. Zato je po glasovanju rekel: „Veste kaj, občinski možje, jaz nisem odgovoren za to kar se bo zgodilo in si umijem roke...“ Pri teh besedah pa je zdihnil eden izmed odbornikov: „Vendar enkrat!“

Drugi kozarec. Zdravnik je ukazal nekemu bolniku, da mora piti katramovo vodo. Ko pa je zapazil, da je napravil bolnik že pri teh besedah strašno kisel obraz, ga je potolažil rekoč: „Ni tako hudo ne, le prvi kozarec je zoperen. Bolniku se tedaj razjasni obličje in pravi: „Če je tako, gospod doktor, bom pil pa kar družega.“

Ljubitelj umetnosti. Gospod Jazbec je bil velik ljubitelj umetnosti, njegova soproga pa ni imela nobenega smisla za to. Nekega dne je kupil gospod Jazbec sliko, za katero je seštel 15 tisoč kron. Domu gredè je premišljeval, kaj hoče reči ženi: Ako ji rečem, da sem kupil sliko za 15 tisoč, mi gotovo izpraska oči; tudi če rečem 6000 K, bo še preveč. Najbo, porečem, da sem kupil sliko za 5000 K. — Ko vstopi v sobo, se junaško odreže: Slika stane 3000 K. Ta dan je gromelo v Jazbečevi hiši, no slika je vendar dobila svoje mesto. — Kma'u nato je moral gospod Jazbec odpotovati. Ko se vrne, mu hili žena vsa vesela nasproti rekoč: Dragi moj Jazbec, izvrstno kupčijo sem napravila v tvoji odsotnosti. Sliko, ki si jo kupil ti za 3000 kron, sem jaz prodala za 4500 kron, pomisli, dragi moj Jazbec 1500 K dobička.“

Pravijo, da je gospod Jazbec obolel.

Stari jurist svojemu učencu, mlademu odvetniku: „Zdaj vas hočem malo izprašati. Dve ženi sta spali z dvema otrokoma v isti sobi. Ker so bile obleke jednake, zamenjati ženi otroka in potem ne znati, kateri je njih pravi sin. Kako bi vi tu odločili, ako bi k vam prišle matere?“
Učenec: „Torej je to gotovo, da sti zamenjali

otroka?“ Jurist: „Ej, saj sem vam že rekel, da je.“ Učenec: „Torej to je zelo lahko, matere zamenjajo otroka zopet med seboj.“

Križ. Pogovarjali so se prijatelji o proglašenem odlikovanju nekega državnega dostojanstvenika, kako je dobil križ za zasluge. To je slišal stari mojster Javec ter hitro pripomnil: „Jaz sicer nimam nikakih zaslug, pa vsejedno imam doma križ (ženo)!“

Zakaj se ne pride priklonit? Na koncertu je bil kmetič. Igrala se je prekrasna skladba na glasovir in gosli. Ko je bil komad končan — nastalo je burno ploskanje. Mladi umetnik z gosli se pride občinstvu poklonit in zahvalil za priznanje. — Kmetič pa reče: „Jaz bi pa rad videl, kako se bo oni z glasovirom poklonil!“

Treba je popred misliti. Imenitna gospa je potovala po železnici. Vlak je pridrdral do velike strmine, ter je počel voziti hitro nizdol, da je bilo gospo strah in groza. „Kaj bi bilo, ako jame vlak po tej strmini prehitro voziti?“ reče gospa sprevodniku, ki je baš vstopil. „Imamo zavore“, reče sprevodnik. „Pa če se zavora odtrga?“ „E! potem gremo ali v nebеса ali v pekel“, odgovori ta, nato pa je treba poprej misliti*.

Najlepša prilika. Sodnik: „Vi ste zatoženi, da ste ukradel uro, ki je visela v pr dajalnici urarja Nihalo.“ Zatoženeec: „Gospod sodnik, saj me je sam vabil, da jo vzamem. Zakaj pa je obesil na uro listek z napisom: Najlepša prilika?“

Naša slika

nam predočuje južni del slavnega mesta Jeruzalema, posvečenega po stopinjah, trpljenju in smrti našega Zveličarja. Južna vrata peljejo proti Betlehemu, ki je komaj poldrugo uro oddaljen, odtod ima ime betlehemska vrata. Takih vrat je krog mesta sedem. Jeruzalem leži precej visoko nad morjem (760 m.). Od morja (Jafa pristanišče) pelje 87 kilom. dolga železnica do mesta. Jeruzalem steje sedaj 51.000 prebivalcev; od teh je največ Židov (75%), nekaj mohamedancev ter 6% katoličanov. Znamenita je v Jeruzalemu cerkev sv. groba Odrešenikovega. Mnogo o tem na dete v knjigi «Jeruzalemski romar.»

Uganke.

Rešitev ugank priobčenih v zadnji številki: 1) noge ali plesalci, 2) konj z jezdecem. 3) kovač.

Prav so jih rešili: Gorjup Ana in Grmek Ernesta v Rojanu, Mihael Pustišek na Zdolah, Števo Erman in Dragotin Avbič v Št. Vidu. Obdarovana je bila takrat Gorjup Ana.

Nove uganke.

- 1) Manjši je kot ti, pa višji kakor ti.
(Pustišek Mihael.)
- 2) Če nima, je kregan, če ima je tepen.
- 3) Kdo je zajcu najbolj podoben?
(Erman Števo.)

Čas zglasitve za obljubljeni darilo do dne 20. t. m.

Drobno tiskano pa važno.

Pravila za gospode dopisnike in gospice sotrudnice.

1. Kar misliš listu sporočiti, stori hitro in odpošli takoj, dokler je še novo; stvar kmalu ostari in ni več zanimiva. Pošlji listu vsako prijeto in neprijeto novico.

2. Piši kratko, s tem prihraniš dragocen čas uredniku, stavcem in samemu sebi. Bodi ti vodilno geslo: Piši, kaj se je zgodilo, kje in kako.

3. Piši razločno, posebno imena in številke.

4. Ne piši, to se je pripetilo „včeraj“ ali „danes“, ampak katerega dne in meseca.

5. Delaj kratke stavke.

6. Ne piši preveč skupaj, da urednik pomote lahko popravi.

7. Ne popravi nikdar kakšnega imena in številke. Napačno besedo prečrtaj in napravi pravo nad njo, za njo ali na robu.

8. Glavno pravilo ti bodi; Ne piši nikdar na obeh listovih strani! Če je poročilo pisano le na eni strani lista, potem si stavci spis lahko razdeli med seboj; če pa sta popisani obe strani, more ob istem času list staviti le en stavec.

9. Kar si spisal, preberi še enkrat, predno odpošlješ, gotovo boš vselej še kaj našel, kar je treba popraviti.

10. Pod vsako poročilo podpiši svoje ime ali z uredništvom dogovorjeno drugo ime ali znamenje. Bodi pri tem brez srbi, ker uredništvo imen svojih sotrudnikov in dopisnikov ne izda pod nobenim pogojem.

11. Če sam hočeš, da nihče ne bo slutil o tem, kaj si poročal, ne govori o tem, kar si pisal, ker drugače se lahko izdaš sam s karšeno besedo ali opombo.

12. Naslovi pismo vedno na „uredništvo“, in ne na tega ali onega člana uredništva, drugače se lahko zamudi, n. pr., če je dotični gospod bolan ali je kam odpotoval.

13. Ne bodi hud, ako ti urednik kaj črta; vedi, da ve, zakaj je to storil, ako kako stvar zavrže, ne bodi jezen in mu zaupaš, ker on najbolje pozna položaj in marsikaj zadošča, ako tudi ne pride v list, za njegove informacije. Poročaj kljub temu točno dalje.

14. Ne domišljaj si, da je list le radi tebe; ne, list služi splošnosti in kakor nima nihče pravice, svoje zadeve nad zadeve splošnosti, tako tudi nima nihče pravice zahtevati, da bi se list bolj oziral na malenkostne njegove zadeve, kot na zadeve splošnosti.

15. Bodi zvest sotrudnik svojega lista. Vsaka novica, ki jo pošlješ listu, povzroči, da se list razširi. Vsako najmanjšo novico napiši na dopisnico in jo pošlji uredništvu.

16. Spoštuj kritiko, ako pride od močnega značaja, kdor pa kritikuje, da sebi pridobi ugleda, temu obrni hrbet.

Uredništvo.